

- відстороненість;
- агресивність;
- байдужість [2].

Поліцейський повинен усвідомлювати труднощі такої специфічної роботи. Він повинен знаходити можливості для подальшого подолання таких труднощів. Звісно, життя не буває без стресових ситуацій, але кожна людина, як особистість, повинна знаходити свій індивідуальний спосіб для подолання стресу. Але чомусь у більшості людей способами подолання стресу є запивання алкоголем, заїдання великою кількістю їжі, куріння. Тож мусимо наголосити, що все це не є способом подолання стресу, це лише чинники для його подальшого розвитку! Поліцейському, як і будь-кому, важливо знайти правильний спосіб для подолання стресу, лише тоді відкриються нові перспективи та можливості на роботі. Цей метод подолання стресу повинен стати стимулом для підвищення кваліфікації та освоєнні нових можливостей, нових вершин у професії.

1. Петренюк А. О. Зв'язок рівня стресостійкості та емоційного вигорання у працівників поліції : автореф. на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою спеціальності 053 «Психологія». 2020. 16 с.

2. Козицька І. В. Взаємозв'язок стресостійкості та копінгових стратегій у майбутніх працівників патрульної поліції. *Web of Scholar*. 2018. Т. 5. №. 4. С. 9–13.

Маргарита ЧОБОТЬКО

викладач кафедри спеціальної фізичної підготовки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ (м. Дніпро, Україна)

ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА В РОБОТІ ПОЛІЦІЇ

Під час виконання своїх службових повноважень співробітники поліції піддаються великій кількості стрес-факторів. Робота в системі внутрішніх справ посідає друге місце за стресогенністю не лише в Україні, а й загалом по всьому світу. Тому до працівників поліції висувають підвищені стандарти психологічної підготовки та стану психічного здоров'я.

Питання психологічної підготовки правоохоронців та впливу стресу на ефективність їх роботи розглядалися у працях великої кількості вітчизняних науковців: В. П. Андрущенко, І. А. Зязюна, В. Г. Кременя, С. Д. Максименка, Н. Г. Ничкало, В. Г. Андросюка, Я. Ю. Кондратьєва, Л. І. Казміренко, Г. О. Юхновця, Д. О. Александрова.

Стрес як поняття – це неспецифічна реакція організму у відповідь на несподівану та напружену ситуацію; це фізіологічна реакція, що мобілізує резерви організму і готує його до фізичної активності. На певних стадіях розвитку стрес є небезпечним для здоров'я та життя людини, бо виділяє гормони у великій кількості та змінює ритм роботи багатьох органів та систем в організмі, що не завжди має позитивний результат.

Стрес має дві стадії:

1. Еустрес – це позитивний стрес, що дає змогу подолати труднощі та набути навичок для майбутніх життєвих ситуацій.

2. Дистрес – це негативний стрес, що знищує фізичний та психічний стан людини та заважає розвитку реакцій в організмі. Він насамперед завдає удар по імунній системі, звідки і береться велика кількість хвороб.

Як правило, правоохоронці часто піддаються впливу дистреса, бо професійна діяльність вимагає постійного напруження, відповідальності та розуміння, що від тебе залежить не лише твоє життя, а й життя твого напарника та оточення.

Тому для співробітників поліції притаманне таке явище, як професійна деформація. Ученими встановлено, що професійна деформація є комплексом специфічних взаємозумовлених змін в особистісній структурі та міжособистісних відносинах професіонала, що виникають внаслідок взаємного впливу професійної діяльності й індивідуальних особливостей його особистості.

Під впливом професійної деформації відбувається руйнування сформованих професійно важливих якостей, порушення засвоєних способів професійної діяльності і

спілкування, виникнення небажаних стереотипів професійної поведінки, мислення і психологічних перешкод у разі освоєння нових професійних технологій. У наукових джерелах окреслені основні підходи до розуміння психологічної сутності професійної деформації правоохоронців, рівнів її вияву, причин і передумов.

За даними статистики останніх років, чоловіки-поліцейські є більш вразливими до професійної деформації, ніж жінки, але питання «чому так?» до цього часу залишається відкритим.

До цього часу не знайдено найефективнішого способу боротьби зі стрес-факторами у професійній діяльності правоохоронця, тому кожен співробітник шукає свої способи боротьби з ними.

Отже, робота співробітників поліції дуже різна і складна, має низку рис, що відрізняють її від інших професій, разом і багатьох ризиків та небезпек. Умови виконання будь-якого виду професійної діяльності працівників поліції залежать від особливостей соціально-психологічного середовища, в якому правоохоронець провадить власну діяльність. На розвиток професійного стресу значно впливає система суспільних цінностей, суспільна оцінка значущості правоохоронної діяльності, її привабливість. Отож під професійним стресом поліцейських ми розуміємо адаптаційний механізм, що дає змогу організму професіонала, який потрапив у складну екстремальну ситуацію, сконцентруватися, мобілізувати власні сили та знайти оптимальний вихід.

1. Тімченко О. В. Професійний стрес працівників органів внутрішніх справ України (концептуалізація, прогнозування, діагностика та корекція) : дис. д-ра психол. наук : 19.00.06 / Національний ун-т внутрішніх справ. Харків, 2003. 35 с.

2. Кисіль З. Р. Проблеми професійної деформації працівників органів внутрішніх справ : монограф. Львів : ЛьвДУВС, 2008. -607 с.

Валерія ГОРБАЧ

курсант ННІ права та підготовки

фахівців для підрозділів

Національної поліції

Науковий керівник:

Юрій ВЕЛИКИЙ

викладач кафедри тактико-спеціальної

підготовки Дніпропетровського

державного університету внутрішніх

справ (м. Дніпро, Україна)

ПСИХОЛОГІЧНІ ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ЗВО ІЗ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ

Одним з найважливіших факторів ефективності освітнього процесу в закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання (далі – ЗВО) є досконале знання науково-педагогічними працівниками (далі – НПП) особливостей тих, що навчаються, та уміння використовувати ці знання для оптимального вирішення освітніх завдань і конкретних проблем.

Головною відмінністю від розвинених західних країн світу у сфері підготовки поліцейських кадрів для потреб держави є те, що в ЗВО України навчаються юнаки і дівчата, в яких не закінчився фізіологічний і психосоціальний розвиток.

Студентами і курсантами ЗВО є люди віком від 18 до 23 років, яких можна віднести до періодів: зрілої юності або початку дорослості. В психологічній характеристиці студентства ЗВО, з одного боку, дуже багато проявів загальних психологічних особливостей юнацького віку, а з іншого – істотну роль відіграють специфічні умови життя і діяльності у ЗВО [1].

Метою дослідження є аналіз психофізіологічних особливостей студентського віку, чинників, які впливають на якість розвитку когнітивних здібностей здобувачів, для ефективного вирішення типових психолого-педагогічних ситуацій та поліпшення комунікації НПП із здобувачами ЗВО.